

ՀԱՅԱՍՏԱՆԻ ՀԱՆՐԱՊԵՏՈՒԹՅԱՆ
ԱԶԳԱՅԻՆ ԺՈՂՈՎԻ ՆԱԽԱԳԱՀ
պարոն ՀՈՎԻԿ ԱԲՐԱՀԱՄՅԱՆԻՆ

Հարգելի պարոն Աբրահամյան

Ձեզ ենք ներկայացնում Հայաստանի Հանրապետության կառավարության եզրակացությունը Հայաստանի Հանրապետության Ազգային ժողովի պատգամավորներ Հակոբ Հակոբյանի, Սուքիաս Ավետիսյանի և Սամվել Բալասանյանի՝ օրենսդրական նախաձեռնության կարգով ներկայացրած «Հայաստանի Հանրապետության աշխատանքային օրենսգրքում փոփոխություն և լրացում կատարելու մասին Հայաստանի Հանրապետության օրենքի նախագծի վերաբերյալ:

Առաջարկում ենք նախագծի 2-րդ հոդվածը շարադրել հետևյալ խմբագրությամբ.

«Հոդված 2. Օրենսգրքի 142-րդ հոդվածի 2-րդ մասի երկրորդ նախադասությունը շարադրել հետևյալ խմբագրությամբ.

«Այն կազմակերպություններում, որտեղ, արտադրության բնույթով կամ այլ պայմաններով պայմանավորված, անհնար է հնգօրյա աշխատանքային շաբաթի կիրառումը, սահմանվում է վեցօրյա աշխատանքային շաբաթ՝ մեկ հանգստյան օրով:»

Ելնելով շարադրվածից՝ Հայաստանի Հանրապետության կառավարությունը օրենքի նախագիծն ընդունելի կհամարի ներկայացված առաջարկության ընդունման դեպքում:

Միաժամանակ հայտնում ենք, որ, ներկայացված օրենքի նախագիծը Հայաստանի Հանրապետության Ազգային ժողովում քննարկելիս, հարակից զեկուցմամբ հանդես կգա Հայաստանի Հանրապետության աշխատանքի և սոցիալական հարցերի նախարար Արթուր Գրիգորյանը:

Կից ներկայացվող փաստաթղթերում տրվում է օրենքի նախագծի կարգավորման ազդեցության գնահատականը:

Հարգանքով`

ՏԻԳՐԱՆ ՍԱՐԳՍՅԱՆ

Եզրակացություն

«Հայաստանի Հանրապետության աշխատանքային օրենսգրքում փոփոխություն և լրացում կատարելու մասին Հայաստանի Հանրապետության օրենքի նախագծի սոցիալական ազդեցության գնահատման վերաբերյալ

Նախագծի սոցիալական ազդեցության գնահատումը կատարվել է «Իրավական ակտերի մասին ՀՀ օրենքի 27.1 հոդվածի և ՀՀ Կառավարության 2010թ. հունվարի 14-ի N18-Ն որոշումն համաձայն:

«Հայաստանի Հանրապետության աշխատանքային օրենսգրքում փոփոխություններ և լրացումներ կատարելու մասին ՀՕ- 117-Ն օրենքով (ուժի մեջ է մտել 07.08.2010թ.) փոփոխություն է կատարվել ՀՀ աշխատանքային օրենսգրքի 142-րդ հոդվածի 2-րդ մասում, որով աշխատողների համար սահմանվել է հնգօրյա աշխատանքային շաբաթ՝ երկու հանգստյան օրով: Բացառություն է սահմանված միայն հանրակրթության համակարգի աշխատողների համար, որտեղ անհրաժեշտության դեպքում թույլատրված է աշխատողների համար սահմանել վեցօրյա աշխատանքային շաբաթ՝ մեկ հանգստյան օրով:

Հայաստանի Հանրապետության Ազգային ժողովի պատգամավորներ Հակոբ Հակոբյանի, Սուքիաս Ավետիսյանի և Սամվել Բալասանյանի՝ օրենսդրական նախաձեռնության կարգով ներկայացրած «Հայաստանի Հանրապետության աշխատանքային օրենսգրքում փոփոխություն և լրացում կատարելու մասին ՀՀ օրենքի նախագծով (այսուհետ՝ Նախագիծ) առաջարկվում է Օրենսգրքի 142-րդ հոդվածի 2-րդ մասում առաջին նախադասությունից հետո լրացնել հետևյալ նախադասությունը.

«Այն կազմակերպություններում, որտեղ արտադրության բնույթով կամ այլ պայմաններով պայմանավորված՝ անհնար է հնգօրյա աշխատանքային շաբաթի կիրառումը, սահմանվում է վեցօրյա աշխատանքային շաբաթ՝ մեկ հանգստյան օրով:»

Նախագծի վերաբերյալ ՀՀ Կառավարության եզրակացությամբ առաջարկվում է Նախագիծը խմբագրել՝ նպատակ ունենալով բացառել նոր շարադրանքի արդյունքում ՀՀ աշխատանքային օրենսգրքի 142-րդ հոդվածի 2-րդ մասում առաջացող կրկնությունը: Մասնավորապես առաջարկվում է Օրենսգրքի 142-րդ հոդվածի 2-րդ մասը շարադրել հետևյալ խմբագրությամբ. «Այն կազմակերպություններում, որտեղ արտադրության բնույթով կամ այլ պայմաններով պայմանավորված՝ անհնար է հնգօրյա աշխատանքային շաբաթի կիրառումը, սահմանվում է վեցօրյա աշխատանքային շաբաթ՝ մեկ հանգստյան օրով:»

Նախագիծը միտված է գործարար միջավայրի բարելավմանը, որը նաև աշխատանքային հարաբերությունների կարգավորման ոլորտում ՀՀ կառավարության որդեգրած քաղաքականության հիմնական ուղղություններից մեկն է: Նախագծի ընդունման դեպքում անձնակազմի առավել ճկուն կառավարման հնարավորություն է տրվում գործատուին: Այսինքն այն կազմակերպություններում, որտեղ արտադրության բնույթով պայմանավորված հնարավոր չէ կամ տնտեսապես արդյունավետ չէ աշխատողների համար սահմանել հնգօրյա աշխատանքային շաբաթ, գործատուն կարող է սահմանել վեցօրյա աշխատանքային շաբաթ՝ մեկ հանգստյան օրով, ինչը կարող է եապես նպաստել տվյալ գործատուի մոտ տնտեսվարման արդյունավետությանը:

Գործնականում այս խնդիրը և դրա կարգավորման անհրաժեշտությունը առարկայական է դարձել «Հայաստանի Հանրապետության աշխատանքային օրենսգրքում փոփոխություններ և լրացումներ կատարելու մասին» ՀՕ-117-Ն օրենքի կիրարկումից հետո :

Նախագծի սոցիալական ազդեցության գնահատումը կատարվել է սոցիալական պաշտպանության ոլորտի և դրա առանձին ենթաօլորտների իրավիճակի բնութագրիչների և դրանց ինդիկատորների հիման վրա:

Արդյունքում Նախագիծը`

ա/ սոցիալական պաշտպանության բնագավառի վրա չունի ռազմավարական ազդեցություն.

բ/ բնագավառի շահառուների վրա ազդեցություն տեսանկյունից ենթակա չէ լրամշակման:

Նորմատիվ իրավական ակտի կիրարկման արդյունքում կանխատեսվող հետևանքների գնահատումն իրականացվել է 2011թ. հունվարի 21-ին:

ԱԶԴԵՑՈՒԹՅԱՆ ԳՆԱՀԱՏՄԱՆ ՄԱՍԻՆ ԵԶՐԱԿԱՑՈՒԹՅՈՒՆ «Հայաստանի

Հանրապետության աշխատանքային օրենսգրքում փոփոխություն և լրացում

AJV-02-01/2011-01-20

**կատարելու մասին: ՀՀ օրենքի նախագծի բնապահպանության բնագավառում
կարգավորման**

1. «Հայաստանի Հանրապետության աշխատանքային օրենսգրքում փոփոխություն և լրացում կատարելու մասին Հայաստանի Հանրապետության օրենքի (այսուհետ՝ օրենք) նախագծի ընդունման արդյունքում շրջակա միջավայրի օբյեկտների՝ մթնոլորտի, հողի, ջրային ռեսուրսի, ընդերքի, բուսական և կենդանական աշխարհի, հատուկ պահպանվող տարածքների, վրա բացասական հետևանքներ չեն առաջանում:

2. Օրենքի նախագծի չընդունման դեպքում շրջակա միջավայրի օբյեկտների վրա բացասական հետևանքներ չեն առաջանում:

3. Օրենքի նախագիծը բնապահպանության ոլորտին չի առնչվում, այդ ոլորտը կանոնակարգող իրավական ակտերով ամրագրված սկզբունքներին պահանջներին չի հակասում: Օրենքի կիրարկման արդյունքում բնապահպանության բնագավառում կանխատեսվող հետևանքների գնահատման և վարվող քաղաքականության համեմատական վիճակագրական վերլուծություններ կատարելու անհրաժեշտությունը բացակայում է:

ԵԶՐԱԿԱՅՈՒԹՅՈՒՆ

«ՀԱՅԱՍՏԱՆԻ ՀԱՆՐԱՊԵՏՈՒԹՅԱՆ ԱՇԽԱՏԱՆՔԱՅԻՆ ՕՐԵՆՍԳՐՔՈՒՄ
ՓՈՓՈԽՈՒԹՅՈՒՆ ԵՎ ԼՐԱՅՈՒՄ ԿԱՏԱՐԵԼՈՒ ՄԱՍԻՆ Է ՀԱՅԱՍՏԱՆԻ
ՀԱՆՐԱՊԵՏՈՒԹՅԱՆ ՕՐԵՆՔԻ ՆԱԽԱԳԾԻ ԿԱՐԳԱՎՈՐՄԱՆ ԱԶԴԵՅՈՒԹՅԱՆ
ԳՆԱՀԱՏՄԱՆ

«Հայաստանի Հանրապետության աշխատանքային օրենսգրքում փոփոխություն և լրացում կատարելու մասին Է Հայաստանի Հանրապետության օրենքի նախագծի տնտեսական, այդ թվում՝ փոքր և միջին ձեռնարկատիրության բնագավառում կարգավորման ազդեցության գնահատման նպատակով իրականացվել են նախնական դիտարկումներ:

Նախնական դիտարկումների շրջանակներում կազմակերպվել են քննարկումներ (հարցումներ) 12 տնտեսավարողների հետ:

Գնահատման նախնական փուլում պարզ է դարձել, որ վերոնշյալ օրենքի նախագծի ընդունման դեպքում դրա կիրարկման արդյունքում տնտեսական, այդ թվում՝ փոքր և միջին ձեռնարկատիրության բնագավառում զգալի ազդեցություն չի նախատեսվում՝ հաշվի առնելով հետևյալ հանգամանքները.

1. Կարգավորման ենթակա հարաբերությունները հետևանքներ չեն առաջացնում տնտեսական աճի և ներդրումների ներգրավման վրա:
2. «Գործարարությամբ զբաղվելը համաթվի բաղադրիչները չեն ներառում կարգավորման ենթակա ընթացակարգերը:
3. ՓՄՁ զարգացման ինդեքսի հաշվարկման հիմքում ընկած ցուցանիշների ցանկը չի ներառում խնդրո առարկա փաստաթղթերի հետ կապված ցուցանիշները:

Հաշվի առնելով վերոնշյալը՝ կարգավորման ազդեցության գնահատման աշխատանքները դադարեցվել են՝ արձանագրելով զգալի ազդեցություն չհայտնաբերելու եզրակացություն:

ՀԱՅԱՍՏԱՆԻ ՀԱՆՐԱՊԵՏՈՒԹՅԱՆ

ԷԿՈՆՈՄԻԿԱՅԻ ՆԱԽԱՐԱՐ

ՏԻԳՐԱՆ ԴԱՎԹՅԱՆ

ԵԶՐԱԿԱՅՈՒԹՅՈՒՆ

«ՀԱՅԱՍՏԱՆԻ ՀԱՆՐԱՊԵՏՈՒԹՅԱՆ ԱՇԽԱՏԱՆՔԱՅԻՆ ՕՐԵՆՍԳՐՔՈՒՄ
ՓՈՓՈԽՈՒԹՅՈՒՆ ԵՎ ԼՐԱՅՈՒՄ ԿԱՏԱՐԵԼՈՒ ՄԱՍԻՆ Ե ՀԱՅԱՍՏԱՆԻ
ՀԱՆՐԱՊԵՏՈՒԹՅԱՆ ՕՐԵՆՔԻ ՆԱԽԱԳԾԻ ԿԱՐԳԱՎՈՐՄԱՆ ԱԶԴԵՅՈՒԹՅԱՆ
ԳՆԱՀԱՏՄԱՆ

«Հայաստանի Հանրապետության աշխատանքային օրենսգրքում փոփոխություն և լրացում կատարելու մասին Ե Հայաստանի Հանրապետության օրենքի նախագծի մրցակցության բնագավառում կարգավորման ազդեցության գնահատման նպատակով իրականացվել են նախնական դիտարկումներ:

Գնահատման նախնական փուլում պարզ է դարձել, որ վերոնշյալ օրենքի նախագծի ընդունման դեպքում դրա կիրարկման արդյունքում մրցակցության բնագավառում զգալի ազդեցություն չի նախատեսվում՝ հաշվի առնելով, որ նշված իրավական ակտը չի նախատեսում որևէ ապրանքային շուկաների կարգավորում և նախագծերով կարգավորվող հարաբերությունները չեն առնչվում մրցակցային դաշտի հետ, մասնավորապես կարգավորման ենթակա հարաբերությունները հետևանքներ չեն առաջացնում՝

1. ապրանքային շուկայում մատակարարների քանակի ուղղակիորեն սահմանափակմանը կամ սահմանափակման հնարավորությանը:
2. միմյանց հետ մրցելու մատակարարների հնարավորության սահմանափակմանը կամ սահմանափակման հնարավորությանը:
3. միմյանց հետ մրցելու մատակարարների շարժառիթների սահմանափակմանը կամ սահմանափակման հնարավորությանը:

Հաշվի առնելով վերոնշյալը՝ կարգավորման ազդեցության գնահատման աշխատանքները դադարեցվել են՝ արձանագրելով զգալի ազդեցություն չհայտնաբերելու եզրակացություն:

ՀԱՅԱՍՏԱՆԻ ՀԱՆՐԱՊԵՏՈՒԹՅԱՆ

ԷԿՈՆՈՄԻԿԱՅԻ ՆԱԽԱՐԱՐ

ՏԻԳՐԱՆ ԴԱՎԹՅԱՆ

**ՀԱԿԱԿՈՌՈՒՊՑԻՈՆ ԲՆԱԳԱՎԱՌՈՒՄ ԿԱՐԳԱՎՈՐՄԱՆ ԱԶԴԵՑՈՒԹՅԱՆ
ԳՆԱՀԱՏՄԱՆ ԵԶՐԱԿԱՑՈՒԹՅՈՒՆ**

**«Հայաստանի Հանրապետության աշխատանքային օրենսգրքում փոփոխություն և
լրացում կատարելու մասին Հայաստանի Հանրապետության օրենքի նախագծի
վերաբերյալ**

«Հայաստանի Հանրապետության աշխատանքային օրենսգրքում փոփոխություն և
լրացում կատարելու մասին Հայաստանի Հանրապետության օրենքի նախագիծն իր մեջ
Հայաստանի Հանրապետության կառավարության 2009 թվականի հոկտեմբերի 22-ի
«Նորմատիվ իրավական ակտերի նախագծերի հակակոռուպցիոն բնագավառում
կարգավորման ազդեցության գնահատման իրականացման կարգը հաստատելու մասին
թիվ 1205-Ն որոշմամբ հաստատված Կարգի 9-րդ կետի ենթակետերով նախատեսված
որևէ կոռուպցիոն գործոն չի պարունակում:

**Իրավական ակտերի փորձաքննության
գործակալություն**

**ԱՌՈՂՋԱՊԱՀՈՒԹՅԱՆ ԲՆԱԳԱՎԱՌՈՒՄ ԿԱՐԳԱՎՈՐՄԱՆ ԱԶԴԵՑՈՒԹՅԱՆ ԳՆԱՀԱՏՄԱՆ
ԵԶՐԱԿԱՑՈՒԹՅՈՒՆ**

Ազգային ժողովի պատգամավորների հեղինակած «Հայաստանի Հանրապետության աշխատանքային օրենսգրքում փոփոխություն և լրացում կատարելու մասին ՀՀ օրենքի նախագծի ընդունման դեպքում

1,Նախագծի կարգավորման արդյունքները: Առաջարկվող նախագծերի ընդունման դեպքում կարգավորման արդյունքները կլինեն հետևյալը

1) գործատուները իրավունք կստանան աշխատողներին՝ արտադրության բնույթով կամ այլ գործոններով պայմանավորված ներգրավելու մեկ հանգստյան օրով՝ 6-օրյա աշխատանքային շաբաթից բաղկացած աշխատանքներում: ՀՀ օրենսդրությամբ սահմանված կարգով հաստատված աշխատանքի պայմանների հիգիենիկ նորմատիվներում հիգիենիկ ռիսկերի գործոնների՝ աշխատանքային գործընթացի ծանրության և լարվածության չափանիշների, ինչպես նաև արտադրական միջավայրի վնասակարությունների (քիմիական, ֆիզիկական և կենսաբանական) սահմանային թույլատրելի խտությունները և սահմանային թույլատրելի մակարդակները, Առողջապահության համաշխարհային կազմակերպության պահանջներին համահունչ, ի սկզբանե սահմանված են հնգօրյա աշխատանքային շաբաթի համար այն հաշվարկով, որ դրանք աշխատողի մոտ աշխատանքային գործունեության ընթացքում չպետք է առաջացնեն հիվանդություններ, կամ առողջության վիճակի շեղումներ: 6-օրյա աշխատանքային շաբաթ սահմանելը մի շաբթ դեպքերում կարող է հանգեցնել աշխատողների աշխատունակության ժամանակավոր կամ կայուն իջեցման, առողջական վիճակի տարաբնույթ խաթարումների, իսկ հետագայում նաև մասնագիտական հիվանդությունների առաջացմանը աշխատողների առողջության՝ ֆիզիկական, մտավոր և սոցիալական լիակատար բարեկեցության վիճակի ոչ լիարժեք վերականգնման հետևանքով: Վերջինս իր հերթին հետևանք է հիմնականում աշխատանքային գործընթացի ռիսկի գործոն հանդիսացող՝ աշխատանքի լարվածության ցուցանիշի հետ, որն արտացոլում է ծանրաբեռնվածությունը առավելապես աշխատողի կենտրոնական նյարդային համակարգի (հատկապես բարձր զգայնության անձանց մոտ), զգայական օրգանների, հուզական դաշտի վրա:

2.Նախագծերը չընդունելու դեպքում առողջապահության բնագավառի վրա ազդեցության գնահատման արդյունքները

Նախագիծն չընդունելու դեպքում բացառությամբ հանրակրթական հաստատությունների աշխատողների, աշխատանքային շաբաթվա ընթացքում 2-օրյա հանգստի տևողությունը կպահպանվի, ինչը երաշխավորում է աշխատողի ֆիզիկական, մտավոր և սոցիալական լրիվ վերականգնումը:

3.Աշխատաժամանակի սահմանման բնագավառում վարվող քաղաքականության, ինչպես նաև համեմատական վիճակագրական տվյալները

Աշխատաժամանակի սահմանման բնագավառում ՀՀ առողջապահության նախարարությունն, ի դեմս նախարարի, օրենսդրությամբ վերապահված իրավասությունների շրջանակում սահմանում է աշխատանքի հիգիենիկ դասակարգումն՝ ըստ արտադրական միջավայրի վնասակար եւ վտանգավոր գործոնների, աշխատանքային գործընթացի ծանրության եւ լարվածության ցուցանիշները: Վիճակագրական տվյալներ առկա չեն:

4.Նախագծի կիրարկման արդյունքում կանխատեսող հետևանքները գնահատելու ժամանակացույցը

Օրենքն ուժի մեջ մտնելուց մեկ տարի հետո:

5.Նախագծի կարգավորման վերաբերյալ (առաջարկություններ)

Ելնելով վերոգրյալից, նախագծի հոդված 142-րդ 2-րդ մասում առաջարկվող փոփոխությունը համարում ենք ոչ նպատակահարմար: Միաժամանակ նախագծի՝ ՀՀ կառավարության կողմից հավանության արժանանալու հնարավորության դեպքում առողջապահական համակարգի համար ավելի բարենպաստ կարգավորման տարբերակ ընդունելու նպատակով առաջարկում ենք նախագծի հոդված 2-ով փոփոխվող հոդված 142-ի 2-րդ մասում լրացվող նախադասությունից հետո սահմանել, որ 6-օրյա աշխատանքային շաբաթվա դեպքում՝ շաբաթական աշխատաժամանակը չի կարող գերազանցել 40 ժամը:

ՀՀ ԱՌՈՂՋԱՊԱՀՈՒԹՅԱՆ ՆԱԽԱՐԱՐ՝

Հ.ՔՈՒՇԿՅԱՆ

**ՀԱՅԱՍՏԱՆԻ ՀԱՆՐԱՊԵՏՈՒԹՅԱՆ
ՕՐԵՆՔԸ**

Հայաստանի Հանրապետության աշխատանքային օրենսգրքում փոփոխություն եւ լրացում կատարելու մասին

Հոդված 1. Հայաստանի Հանրապետության 2004 թվականի նոյեմբերի 9-ի աշխատանքային օրենսգրքի (այսուհետ՝ Օրենսգիրք) 14-րդ հոդվածի 1-ին մասում «պայմանագրի հիման վրա, ինչպես նաև բառերը փոխարինել «պայմանագրով կամ բառերով:

Հոդված 2. Օրենսգրքի 142-րդ հոդվածի 2-րդ մասում առաջին նախադասությունից հետո լրացնել հետևյալ նախադասությունը.

«Այն կազմակերպություններում, որտեղ արտադրության բնույթով կամ այլ պայմաններով պայմանավորված՝ անհնար է հնգօրյա աշխատանքային շաբաթի կիրառումը, սահմանվում է վեցօրյա աշխատանքային շաբաթ՝ մեկ հանգստյան օրով:»

Հոդված 3. Սույն օրենքն ուժի մեջ է մտնում պաշտոնական հրապարակման օրվան հաջորդող տասներորդ օրը:

Հիմնավորում

«Հայաստանի Հանրապետության աշխատանքային օրենսգրքում փոփոխություն եւ լրացում կատարելու մասին ՀՀ օրենքի նախագծի ընդունման անհրաժեշտության

Նախագծով առաջարկվում է հստակեցնել աշխատանքային հարաբերությունների ծագման հիմքերի եւ աշխատաժամանակի ռեժիմի մասին դրույթները: